

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 336/2025
17.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Татјане Ђурица и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужиоца „Техпоехпорт“ д.о.о. Инђија, чији је пуномоћник Невена Фирст, адвокат из ..., против тужених: „Dec International“ д.о.о. Стара Пазова и АА из ..., чији је заједнички пуномоћник Милица Савић, адвокат из ..., због недопуштене тржишне утакмице и повреде правила о забрани конкуренције, вредност предмета спора 60.526.900,37 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 5329/23 од 20.02.2025. године, у седници одржаној дана 17.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 5329/23 од 20.02.2025. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужених за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 5329/23 од 20.02.2025. године, у ставу првом изреке, одбијена је жалба тужиоца, као неоснована и потврђена пресуда Привредног суда у Сремској Митровици П 195/19 од 25.04.2023. године, исправљена решењем истог суда П 195/19 од 11.12.2024. године, којом је одбијен тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да се утврди да је тужени „Dec International“ д.о.о. Стара Пазова учинио радње непоштене тржишне утакмице из члана 41. Закона о трговини и да је тужени АА из ... учинио повреду правила о забрани конкуренције из члана 75. став 1. и 76. Закона о привредним друштвима те да се обавезу тужени да тужиоцу, као солидарни дужници, исплате 27.018.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 15.08.2019. године, до исплате на име стварне штете због непоштене тржишне утакмице и повреде правила забране конкуренције и 33.510.900,37 динара са законском затезном каматом почев од 15.08.2019. године, до исплате на име нематеријалне штете због повреде пословног угледа и да се наложи објава пресуде у Службеном Гласнику Републике Србије на трошак тужених, па је обавезан тужилац да туженима, као солидарним повериоцима, надокнади трошкове поступка од 2.033.375,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности, до исплате. У ставу другом

изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против другостепене пресуде тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права. Предложио је да Врховни суд преиначи нижестепене пресуде и усвоји тужбени захтев. У одговору на ревизију, тужени су оспорили ревизијске наводе тужиоца, а трошкове поводом састава одговора на ревизију су тражили и определили.

Испитујући побијану пресуду у границама ревизијских разлога прописаних одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 72/11..10/23 – др. закон) Врховни суд је одлучио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Ревидент указује на битну повреду одредаба члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку. Међутим, наведена битна повреда одредаба парничног поступка није разлог за изјављивање ревизије, будући да се ревизија у смислу члана 407. став 1. тачка 2) ЗПП може изјавити због битне повреде одредаба парничног поступка учињене у поступку пред другостепеним судом једино из члана 374. став 2. тач. 6), 8), 10) и 11) наведеног закона. У делу којим ревидент побија утврђено чињенично стање, наводи ревидента не представљају дозвољени разлог за изјављивање ревизије у смислу члана 407. ЗПП, будући да је у првостепена пресуда потврђена, а наведена одредба у ставу другом прописује да ревизија не може да се изјави због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, осим у случају из члана 403. став 2. тог закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је правно лице које је уписано код Агенције за привредне регистре од 20.05.2005. године, а претежна делатност тужиоца је производња предмета од пластике за грађевинарство. Тужилац је производио и продавао производе привредном друштву Dutch Environment Corporation BV Холандија и када је дошло до поремећаја у пословној сарадњи, Dutch Environment Corporation BV је основало привредно друштво у Србији. Према решењу АПР БД 28768/2019 од 20.03.2019. године, у Регистар привредних субјеката је уписано „Dec International“ д.о.о. Нови Бановци, чија је претежна делатност производња расхладне и вентилационе опреме, а као директор је уписан АА. Тужени АА је био у радном односу код тужиоца по основу Уговора о раду од 01.09.2015. године (којим је стављен ван снаге Уговор о раду од 01.05.2012. године), на радном месту оперативни директор и није био уписан у регистар привредних субјеката као законски законски заступник тужиоца. Дана 22.11.2018. године, тужилац и тужени АА су закључили Споразум о престанку радног односа АА са даном 31.12.2018. године. Од априла 2019. године, тужени АА је запослен код туженог „Dec International“ д.о.о.. Између АА и „Dutch Environment Corporation BV“ Холандија је био закључен Уговор о раду, у ком је констатовано да је АА запослен код наведеног послодавца од 01.05.2009. године на позицији менаџера ланца снабдевања и да се на његов захтев број радних сати прилагођава на 20 сати недељно почев од 01.05.2012. године. „Dutch Environment Corporation BV“ је уписан у Регистар привредне коморе Холандије од 10.10.2005.

године и исти је оснивач туженог „Dec International“ д.о.о. Стара Пазова. По оснивању, укупно шеснаест радника, који су били запослени код тужиоца и имали закључен уговор о раду на неодређено време, прешли су да раде код туженог „Dec International“ д.о.о.. Из исказа саслушаних сведока, не произилази да је тужени износио нетачне и злонамерне вести о тужиоцу, или да су пословни партнери довођени у заблуду. Према налазу и мишљењу судског вештака за информационе технологије, тужилац има два интернет домена у употреби: tehnoexport.co.rs и tehnoexport.com. У периоду 16.07.2019. - 16.08.2019. године, упућена је пошта на адресу BB @tehnoexport.co.rs и то од стране „Excellent Cargo“ д.о.о., али на ту пошту није било одговора са адресе примаоца. Налог AA@decinternational.com никако се није могао налазити на серверу тужиоца, а налогу BB@tehnoexport.co.rs могло се приступити само са рачунара тужиоца.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови закључују да тужени AA, није био законски заступник тужиоца и није имао посебне дужности, у смислу члана 61. Закона о привредним друштвима, према тужиоцу. Како је AA законски заступник „Dec International“ д.о.о. Стара Пазова, постао након престанка радног односа код тужиоца (код кога није ни био законски заступник), а није достављен оснивачки акт или статут да је забрана конкуренције проширена и након престанка радног односа код тужиоца, то према становишту нижестепених судова није основан тужбени захтев да се утврди повреда правила о забрани конкуренције од стране туженог AA према тужиоцу у смислу члана 75. и 76. Закона о привредним друштвима.

Такође, према налажењу нижестепених судова, није доказано да је тужени „Dec International“ д.о.о. учинио радње непоштене тржишне утакмице (нелојалне конкуренције). Тужилац је тражио да се утврди да је дошло до непоштене тржишне утакмице (нелојалне конкуренције) према тужиоцу од стране туженог „Dec International“ д.о.о. као конкурентске фирме, преузимањем радника тужиоца, преузимањем инфраструктуре тужиоца довођењем у заблуду добављача, коришћењем „мастер фајла тужиоца“ (који садржи податке о пословним партнерима) и ширењем неистине о тужиоцу у јавности и пословним партнерима. Међутим, према становишту нижестепених судова, тужилац није доказао да је ширењем неистина о њему од стране туженог и „врбовањем“ радника, дошло до непоштене тржишне утакмице, у смислу члана 50. 1. тач. 1. и 4. Закона о трговини („Службени гласник РС“, бр. 53 од 29. јула 2010, 10 од 30. јануара 2013, 44 од 8. јуна 2018 - др. Закон) односно члана 41. став 1. тач. 1 и 4. Закона о трговини („Службени гласник РС“, бр. 52 од 22.07.2019. године - ступио на снагу – 30.07.2019. године). Из исказа сведока не произилази да су уцењивани и „врбовани“ од стране туженог, већ напротив, да је тужилац лоше пословао и да су искористили прилику и прешли код туженог „Dec International“ д.о.о. због бољих услова и зараде, а не зато што је тужени ширио неистине о тужиоцу. У прилог наведеном, нижестепени судови су образложили да одавање пословне тајне мора бити учињено у сврху отежавања положаја тужиоца на тржишту, а „мастер фајл“ на који се тужилац позива, чак и да представља пословну тајну, није коришћен да би се положај тужиоца на тржишту отежао, већ да би се лица која се налазе у том фајлу обавестила у коме периоду за време празника тужени неће радити. Такође, чињеница да су пословни партнери тужиоца слали мејлове на адресе бивших радника тужиоца,

при чему се пошта не односи на послове са туженим, не може се, према становишту нижестепених судова, ставити на терет туженом. Тужилац није доказао да је „мастер фајл“ коришћен у сврху да се одају неке пословне тајне или на неки други начин шире лажи или неистине о тужиоцу, а што би утицало на његово пословање. Нижестепени судови су указали на то да није забрањено да конкурентске фирме имају исте пословне партнере, што су у конкретном случају добављачи и шпедитери, при чему није доказано да су пословни партнери били условљени прекидом пословне сарадње са тужиоцем, како би сарађивали са туженим. Како није утврђено постојање повреде о забрани конкуренције из члана 75. и 76. Закона о привредним друштвима и непоштене тржишне утакмице из члана 50. 1. тач. 1. и 4. Закона о трговини („Службени гласник РС“, бр. 53 од 29. јула 2010, 10 од 30. јануара 2013, 44 од 8. јуна 2018 - др. Закон) односно члана 41. став 1. тач. 1 и 4. Закона о трговини („Службени гласник РС“, бр. 52 од 22.07.2019. године - ступио на снагу – 30.07.2019. године), то према становишту нижестепених судова, није основан ни захтев за накнаду штете. Стога је правноснажно одбијен тужбени захтев у целости.

Врховни суд налази да је изнето становиште нижестепених судова правилно и да су нижестепени судови правилно применили материјално право.

Наиме, да би постојала повреда забране конкуренције у смислу члана 75. Закона о привредним друштвима, потребно је утврдити две чињенице: да ли лице спада у круг лица прописаних чланом 61. Закона о привредним друштвима - која имају дужност да поштују забрану конкуренције и да ли је дошло до повреде одредбе члана 75. Закона о привредним друштвима. У конкретном случају, ниједан од ова два услова није испуњен. Тужени АА је био запослен код тужиоца на месту оперативног директора и није био уписан као законски заступник тужиоца, па правилно у том смислу нижестепени судови закључују да тужилац није лице које има посебне дужности према друштву (тужиоцу) према члану 61. Закона о привредним друштвима. Оперативни директор нема посебне дужности према друштву и није директор привредног друштва у смислу чланова 61. и 221. Закона о привредним друштвима. Стога, АА није био законски заступник тужиоца, нити је достављен било какав доказ који указује на то да је АА било забрањено запослење на другој позицији код конкурента након престанка радног односа са тужиоцем, те последично нема ни услова за даље испитивање повреде клаузуле о забрани конкуренције након престанка радног односа са тужиоцем. Самим тим, туженом АА, у смислу члана 75. Закона о привредним друштвима, супротно ревизијским наводима, није требало одобрење да заснује радни однос код другог привредног друштва. Без утицаја је навод ревизије да је тужени АА био ангажован и код тужиоца и код холандске фирме Dutch Environment Corporation BV Холандија и да је у уговору са холандском фирмом било забрањено туженом АА да се ангажује у другим фирмама, без посебне сагласности послодавца. Овај би навод евентуално био од значаја за повреду забране конкуренције према холандској фирми, а не према тужиоцу. С обзиром на наведено правилно су нижестепени судови одбили тужбени захтев за утврђење повреде забране конкуренције из члана 75. и 76. Закона о привредним друштвима.

Даље, за постојање нелојалне конкуренције у смислу члана 50. Закона о трговини („Службени гласник РС“, бр. 53/2010... 8/2018 - др. закон), односно члана 41. Закона о трговини („Службени гласник РС“, бр. 52/2019 - ступио на снагу – 30.07.2019. године), тужилац је морао да докаже: да су тужилац и тужени „Dec International“ д.о.о. Стара Пазова конкуренти; да је тужени „Dec International“ д.о.о. Стара Пазова предузео неке од радњи из члана 50., односно члана 41. напред наведених Закона о трговини; да се овим радњама крше кодекси пословног морала и добри пословни обичаји и да су те радње проузроковале или могле проузроковати штету тужиоцу.

Радње непоштене тржишне утакмице, прописане одредбом члана 50. став 1. Закона о трговини („Службени гласник РС“, бр. 53 од 29. јула 2010, 10 од 30. јануара 2013, 44 од 8. јуна 2018 - др. Закон) јесу нарочито: изношење неистинитих и увредљивих тврдњи о другом трговцу; изношење података о другом трговцу и његовој роби или услузи који су усмерени на нарушавање угледа и пословања тог трговца; продаја робе са ознакама, подацима или обликом, којим се оправдано ствара забуна код потрошача у погледу извора квалитета и других својстава те робе; стицање, коришћење, одавање пословне тајне без сагласности њеног имаоца ради отежавања његовог положаја на тржишту; обећање односно давање поклона веће вредности имовинске и друге погодности другим трговцима како би се њиховом даваоцу обезбедила предност у односу на конкуренте. Сагласно ставу 2. истог члана, непоштена тржишна утакмица је забрањена, а сагласно ставу 3. трговац који претрпи штету због радње непоштене утакмице има право на накнаду те штете. Садржински готово истоветне одредбе садржи и члан 41. Закона о трговини („Службени гласник РС“, бр. 52 од 22.07.2019. године), који је ступио на снагу 30.07.2019. године.

У вези са напред цитираним одредбама Закона о трговини, током поступка је утврђено да је прелазак запослених тужиоца код туженог „Dec International“ д.о.о. Стара Пазова био добровољан и безуслован и да је представљао личну одлуку сваког запосленог, који је углавном истицао да је разлог преласка - смањен обим пословања и мања зарада код тужиоца у поређењу са обимом пословања и зарадом код туженог „Dec International“ д.о.о. Стара Пазова. Према чињеничном утврђењу, радници које је запослио тужилац, приметили су да је обим посла значајно смањен, а да са радницима који су закључили уговоре на одређено време нису закључени нови уговори о раду након истека тог рока.

Правилан је закључак нижестепених судова да се ангажовање истог шпедитера и добављача не може сматрати чином нелојалне конкуренције. Такође, није током поступка утврђено да је тужени „Dec International“ д.о.о. Стара Пазова условљавао пословну сарадњу са тим субјектима прекидом пословне сарадње са тужиоцем.

Супротно ревизијским наводима, тужилац није током поступка доказао да је коришћењем „мастер фајла“ учињена радња непоштене тржишне утакмице у виду одавања пословне тајне без сагласности њеног имаоца ради отежавања његовог положаја на тржишту, односно да је у фајлу, заиста, садржан списак пословних партнера, а који би представљао пословну тајну тужиоца и да је на тај начин отежан положај тужиоца на тржишту. У вези са тим, нижестепени судови су указали на то да

нема доказа да су бивши запослени слали е-mail-ове шпедитерима и добављачима са својих старих е-mail адреса (чиме би трећа лица била обманута), већ да су е-mail-ове примали само на своје старе адресе које су имали код тужиоца.

Надаље, током поступка, а насупрот наводима тужиоца, није утврђено да је тужени „Dec International“ д.о.о. Стара Пазова на било који начин давао трећим лицима лажне и злонамерне информације о тужиоцу.

Коначно, слобода предузетништва је право загарантовано уставом, па чињеница да је тужени „Dec International“ д.о.о. Стара Пазова основан као привредно друштво које се бави сличном делатношћу као и тужилац, након престанка сарадње између „Dutch Environment Corporation BV“ Холандија и тужиоца (и у релативној близини седишта тужиоца) сама по себи не може представљати радњу нелојалне конкуренције.

У вези са наводом ревидента да је погрешан закључак суда да је АА био запослен код тужиоца ради организовања производње уз помоћ искуства које је претходно стекао у „Dec International“ д.о.о. Стара Пазова, Врховни суд указује на то да наведени закључак не може прејудуцирати исход у предмету П 146/19, будући да суд у предмету П 146/19, сагласно члану 8. Закона о парничном поступку, одлучује по свом уверењу, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно, свих доказа као целине и на основу резултата целокупног поступка, које ће чињенице да узме као доказане.

С обзиром на то да није утврђено постојање повреде о забрани конкуренције из члана 75. и 76. Закона о привредним друштвима и непоштене тржишне утакмице из члана 50. 1. тач. 1. и 4. Закона о трговини („Службени гласник РС“, бр. 53 од 29. јула 2010, 10 од 30. јануара 2013, 44 од 8. јуна 2018 - др. Закон) односно члана 41. став 1. тач. 1 и 4. Закона о трговини („Службени гласник РС“, бр. 52 од 22.07.2019. године - ступио на снагу – 30.07.2019. године), то је правилан закључак нижестепених судова да нема повреде напред наведених законских одредби, те да није основан самим тим ни захтев за накнаду штете.

Следом свега наведеног, неоснована је ревизија тужиоца, па је Врховни суд применом одредбе члана 414. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу првом изреке пресуде.

На основу овлашћења из члана 165. став 1. ЗПП у ставу другом изреке ове пресуде одбијен је захтев тужених за накнаду трошкова на име састава одговора на ревизију јер се не ради о трошковима потребним ради вођења парнице сагласно члану 154. ЗПП.

**Председник већа - судија
Татјана Матковић Стефановић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић